

УДК 007 : 304 : 004.9

І.М. Вінічук

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВЕРБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ В СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІЙ СФЕРІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті проаналізовано стан вербальної системи управління базами даних, як важливого чинника у формуванні інформаційно-комунікативної сфери сучасного суспільства. Одним із важливіших та першочергових питань для словниково-термінологічної бази даних є застосування стандартів. На сучасному етапі українського державотворення постали нові завдання, пов'язані з інтенсивним упровадженням у вербальні системи соціокультурної комунікації новітніх інформаційних технологій.

Ключові слова: інформаційно-комунікативна сфера, системи управління базами даних, словниково-термінологічне забезпечення, системи масової комунікації, норми технічної мови, поняттєвий аналіз.

І.М. Виничук

ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ВЕРБАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ БАЗАМИ ДАННЫХ В СОЦИАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНОЙ СФЕРЕ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

Одним из более важных и первостепенных вопросов для словарно-терминологической базы данных есть применение стандартов. На современном этапе создания украинского государства появились новые задания, связанные с интенсивным внедрением в вербальные системы социокультурной коммуникации новейших информационных технологий.

Ключевые слова: информационно-коммуникативная сфера, системы управления базами данных, словарно-терминологическое обеспечение, системы массовой коммуникации, нормы технического языка, понятийный анализ.

І.М. Vinichuk

TERMINOLOGICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT OF VERBAL SYSTEM MANAGEMENT BY DATABASES IN SOCIAL-COMMUNICATIVE TO SPHERE OF MODERN SOCIETY

One of the most important and primary questions for a dictionary-terminological database is application of standards. The new tasks related to intensive introduction in the verbal systems of sociocultural communication of the newest information technologies appeared on the modern stage of Ukrainian creation of the state.

Keywords: informative-communicative sphere, control system by the bases of data, dictionary-terminological providing, systems of mass communication, norm of technical language, concept analysis.

Упровадження інновацій у функціонування соціокультурних стандартів в умовах інформаційно-комунікативної сфери сучасного суспільства, а саме – вербальної системи соціокультурних комунікацій, є сьогодні одним із першочергових завдань українського державотворення. Нині дуже актуальне формування національної українськомовної мережі з подальшим її впровадженням у глобальну світову мережу, а також створення досконалої системи комп'ютерних термінів українською мовою [1; 7].

На думку професора В.Чернеця, становлення інформаційного суспільства, динамічний розвиток інноваційної соціально-виробничої структури неможливий без людини творчої, ініціативної, здатної самостійно формулювати достойну мету і знаходити адекватні шляхи її досягнення [13].

Тому в систему освіти активно впроваджують новітні інформаційні технології навчання. Вони ґрунтуються на фундаментальних соціально-культурних принципах і значною мірою змінюють характер і спосіб входження людини у світ освіти і культури. Це додатково стимулює інтерес до проблеми самоорганізації та динаміки розвитку в сфері сучасної культури, її словниково-термінологічного забезпечення. Забезпечення систем і системних зв'язків між терміноелементами терміносистеми програмування, комп'ютерних мереж та захисту інформації, що функціонують за єдиними й узгодженими стандартами, протоколами та технологіями в усьому соціальному секторі, досвіду формування нормативної бази України в галузі інформаційних технологій в умовах інформаційно-комунікативної сфери сучасного суспільства, до цього часу не були предметом спеціального дослідження. У широкий вжиток входять технічні засоби, що за допомогою каналів електронної комунікації дають змогу отримувати практично необмежений доступ до інформаційних ресурсів людства. Саме тому, на думку професора В. Чернеця, є необхідним вивчення специфіки соціальної взаємодії у нових умовах, ґрунтовне, філософське та культурологічне вивчення процесу циркуляції соціокультурної інформації та комунікації [14].

Розвиток інформаційних технологій призвів до появи систем управління базами да-

них – Data Base Management Systems – DBMS. Системи управління базами даних дозволяють структурувати, систематизувати й організувати дані для їхньої подальшої електронної обробки та збереження. Бази даних і системи управління базами даних, що забезпечують представлення інформації для аналізу ситуацій і прийняття рішень, за останній час стали невід'ємними компонентами всіляких інформаційних систем, що використовуються у різних галузях діяльності людства. Реляційна технологія повністю відбулася при повсякденному використанні в базах даних усіляких інформаційних систем. Базу даних прийнято трактувати як інформаційну модель предметної області, що еволюціонує у часі. База даних відображає лише ті факти про предметну область, які лежать у сфері інтересів інформаційної системи. Це означає, що за весь час існування бази даних постійно повинні діяти процеси сприйняття і відбору інформації, що взаємодіє з реальним середовищем і забезпечує актуальний опис стану предметної області. Взагалі системи управління базами даних можна визначити як систему управління даними, що має такі властивості: підтримка логічно узгодженого набору файлів; забезпечення мови маніпулювання даними; відновлення інформації після різного роду аварій; забезпечення паралельної роботи кількох користувачів [1;15]. Парадоксальність ситуації полягає в тому, що необхідні дані людині-комунікатору допомагають шукати знов-таки програмові засоби – пошукові системи чи т. з. браузері, «пошуковики». Таким чином, маючи навіть уривчасті дані про той чи інший інформаційний об'єкт, можна за кілька ітерацій за ознаками пошуку знайти потрібне, чи аналогічне у широкому інформаційному просторі [2; 16].

Реальні можливості, що надають сучасні інформаційно-комунікативні системи, перевершують усі найсміливіші прогнози минулих десятиліть у цій сфері. Широко відомий дослідник суспільних процесів Мануель Кастельс акцентує увагу на мережевому характері майбутніх соціальних структур та інших сфер людської діяльності. Згідно з його концепцією, суспільство виступає як стійка мережа («павутина») інформаційних зв'язків та взаємодій. Відмічено, що з певного періоду

часу «...глобальні мережі інструментального обміну селективно долучають або відлучають індивідів, групи, райони і навіть країни, відповідно до їхньої значущості, для виконання проектів, опрацьовуваних у мережі, в безперервному потоці стратегічних ухвал» [3].

У зв'язку з цим, становлення суспільства можна розглядати в глобальному плані, аналізуючи всі без винятку країни і соціуми як чинники. Але позиція і статус цих чинників уже залежатиме від них самих, від їхньої політики та потенціалу, а також ступеня долученості до мережевих процесів. Адже, так чи інакше, відсутність стратегії переходу до інформаційного суспільства та нормативного забезпечення цього процесу в системі права та світогляду громадян, навряд чи дасть змогу говорити про ефективні та безболісні тактики щодо цього, і тим більше – про вступ в інформаційну еру на рівних з іншими країнами [4; 6]. Так свого часу з'явилася концепція суспільства мережевого інтелекту, що запропонував Дональд Тапскотт. Він розкриває використання у бізнес-технологіях принципів масової співпраці, взаємодії відкритого коду, для досягнення комерційного успіху [12]. В сучасних систем управління базами даних підтримується єдина інтегрована мова, що містить усі необхідні засоби для роботи з базами даних, розпочинаючи з її створення, забезпечуючи базовий інтерфейс для користувача. Стандартною мовою, що найбільш розповсюджена останніми роками для реляційних баз даних, є мова SQL (Structured Query Language). Мова SQL містить у собі спеціальні засоби визначення обмежень цілісності бази даних, що зберігаються в спеціальних таблицях – каталогах, тому збереження цілісності виконується на мовному рівні – при компіляції операторів модифікації базами даних компілятор SQL на основі обмежень цілісності, що зберігаються в базі, генерує відповідний програмний код. Авторизація доступу до об'єктів бази даних виконується на основі спеціального набору операторів SQL [3; 17].

Розвиток інформаційних технологій має переважно характер науково-технічний, за яким дуже часто губляться поняття моралі та честі, соціальної відповідальності, психологічної ідентичності тощо. Упродовж двох

останніх десятиріч широкого визнання набув принципово новий засіб масової комунікації – глобальні електронні інформаційні мережі. На даний час вони набувають статусу нового соціального інституту. Однак, незважаючи на його необхідність для комунікації у сучасному світі, він водночас породжує і певні проблеми для суспільства [5]. В інтернеті здебільшого домінує вербально-візуальний спосіб передавання інформації. Тому, при розробленні електронних сторінок у компаніях, які займаються веб-дизайном, переважно оцінюють їхню наочно-комунікативну спроможність, естетичний вигляд тощо, при цьому інколи забуваючи про моральні й етичні наслідки. В систему інтернет-спілкування закладені великі технічні можливості, але зовсім відсутні засоби стримування мовців і контролювання інформації. Інтернетівська система спілкування, таким чином, має характер соціально та психологічно незахищеної системи, в якій порушено соціально-психологічний баланс. На даний час глобальна інформаційна мережа Інтернет залишається фактом ілюзорної (віртуальної) реальності. Цей дисбаланс і незахищеність фатально не шкодять суспільній інформаційній системі, а також самій електронній комунікаційній мережі, оскільки вона все-таки існує як технічний витвір [6; 8]. Але щойно ця віртуальна система стає частиною суспільної інформаційної системи, її основною підсистемою, – суспільна інформаційна система, а разом із нею й суспільство можуть піддатися процесам деградації, що ведуть до руйнівних для нього наслідків. Це може відбутися за умови відсутності засобів інформаційного захисту. Тут не повинен порушуватися принцип інформаційного балансу та системи захисту. З огляду на цю загрозу, виробляються методи регулювання глобальної електронної мережі та надавання їй цивілізованих рис. Безперечно, у пошуках такої мети для інформаційних систем можливі всілякі перебільшення впливу, які властиві також суспільству як динамічній системі. Інформаційні потреби можуть бути забезпечені як за рахунок відносно незначного збільшення обсягу додатково регульованих потоків вихідної інформації, так і за рахунок глибокого дослідження соціально-комунікативних процесів та навколишнього середовища.

У даний час дедалі важливого значення набувають бази даних, які розміщені в інтернеті за своїми правилами й особливостями. Зростаюче застосування баз даних у пошукових системах потребує більш повного контролю, оскільки пошук у структурованих документах є більш ефективним, ніж сканування всього тексту. Пошук і відображення документів стали критичною точкою для організацій, які хочуть управляти змістом в інформаційних системах. Особливістю даного моменту розвитку всіх сфер державного життя, в т. ч. й інформаційно-комунікативної сфери, є явище інтенсивного проникнення в нещодавно створену українську термінологічну базу прикладних сфер діяльності нових вербальних елементів [7; 8]. Це пов'язано з необхідністю гармонізації нашої законодавчо-нормативної бази, в т. ч. і понятійно-термінологічної, з аналогічними документами Європейського співтовариства. Цей процес протікає дуже динамічно і має суттєві проблемні моменти, оскільки узгодження законодавства відбувається одночасно за кількома напрямками. Постає потреба виробити нові ефективні методи аналізу вербальної бази конкретної фахово-орієнтованої галузі й оптимального прийняття рішень з цього питання. На даний момент у вербально-комунікаційній сфері комп'ютерних технологій та інформаційно-вимірювальних технологій складається ситуація, яка не була характерною для минулих часів. Технологія творення норм технічної мови в інформаційно-комунікативній сфері в ідеальному випадку повинна бути тривалим і практично виваженим процесом. Адже мовне середовище є, по-перше, результатом лексикографічного усталення, визначеного наявними словниками та їхнім «часом життя», а по-друге, практичного унормування усталених вербальних елементів, відображених у монографіях, наукових працях, спеціальній літературі та інших джерелах. Паралельно з логічним осмислюванням нових понять та їхніх місць у системах певних галузей науки й техніки, відбувається процес вербалізації цих понять, або у вигляді дефініцій, або у вигляді їхнього семантичного конденсату – термінів [9]. На думку багатьох учених (С.В. Гриньов, О.С. Кубрякова, В.М. Лейчик, В.Ф. Новодранова, Л.М. Олексєва та ін.), когнітивний аналіз термінології дає

повний і точний опис механізмів оброблення, збереження та передання інформації, а також способів категоризації та концептуалізації навколишнього світу. Відомо, що інформаційно-культурні потоки пронизують усі види діяльності людини: соціальну, науково-пізнавальну і практичну. З огляду на сприймання та продукування інформації, сюди також потрібно віднести інформаційно-пошукову як різновид мовно-мисленої діяльності [10].

У новітньому напрямку термінологічних досліджень – когнітивному термінознавстві – термін розглядають як результат вербалізації спеціального концепту – наукового, технічного, що містить не лише об'єктивні знання про світ, але й суб'єктивні моменти категоризації та концептуалізації спеціального знання [11]. Якщо раніше інформація зберігалася у вигляді архівів і не була доступною, зараз усвідомлення значення ринку інформації призводить до того, що вона є доступною й формує культурний рівень особистості, її світогляд. Поняттєвий аналіз не може початися, доки об'єкт, про який ідеться, не буде віднесений до поняття, представленого засобами виозначування (дефініювання) і позначування (номінування), тобто об'єктом поняттєвого аналізу є не сам об'єкт, а свідомо опрацьована інформація про нього. Об'єкти, поняття, позначки, виозначування вважаються фундаментальними і є складниками вербального аналізування, який укладається в послідовний ланцюг операцій: об'єкт → поняття → дефініція → вербальний знак (термін). Формування поняття є центральним в організації людських знань, оскільки воно забезпечує особу засобами розпізнавання об'єктів та їхнього групування у значимі одиниці конкретної предметної галузі. Оскільки ми, аналізуючи вербальну інформацію, маємо справу зі спеціальною мовою в галузі інформаційних технологій, поняття потрібно розглядати не тільки як логічну, а як і когнітивну одиницю. У розумінні поняття та дефініції є деякі тонкощі. Поняття – це одиниця думки з розмитим змістом і обсягом. Воно формується відкритою множиною ознак об'єкта; конкретність змісту й обсягу поняття набирає тільки в межах предметної галузі, яка визначає ті ознаки для представлення поняття, які його виокремлюють у цій предметній

галузі, тобто вказують на його спільність з іншими поняттями та його відмінності, формуючи таким чином системність поняттєвої одиниці. Дефініція представляє множину ознак (визначаємо з-поміж множини ознак релевантні для предметної галузі ознаки) поняття; тому головна інформація про системність поняття міститься у дефініції (виознаці), яка і є об'єктом оброблення у випадку визначення системної організації понять предметної галузі знань. Система понять відображається у виознаках цих понять; взаємозв'язки у системі понять, у першу чергу, треба встановлювати, аналізуючи ознаки кожного поняття, які становлять його виознаку. Якість більшої частини вербальних елементів визначається якістю виознак понять. Оскільки виознака є логіко-лінгвістичною одиницею, то вимоги до неї формує логіка та лінгвістика, яку ми виокремили у відповідну систему для керування процесами комунікації. Виознака не може містити хибне коло, бо не виконує своєї основної функції – розуміти поняття, порушуючи експлікативність системи понять предметної галузі; виознака має бути, наскільки це можливо, стислою, містити ту інформацію, яка робить поняття унікальним. Будь-яку іншу інформацію подають приміткою; виознака може не містити ознак, які пов'язують відповідне поняття з іншими поняттями системи, порушуючи, таким чином, цілісність поняттєвої системи предметного поля. Для поліпшення цілісності поняттєвої системи ми використали такі засоби: вилучили вербальний елемент, який представляє поняття виознакою та позначкою як такий, що не інтегрований у систему понять інформаційно-комунікативної сфери; внесли зміни до виознаки поняття, такі, які б вказували на її зв'язок з іншими поняттями системи; внесли зміни до інших виознак, такі, які б містили як ознаку ізольоване поняття; ввели додаткове поняття, яке б об'єднувало би спорідненими відношеннями ізольоване поняття даної системи; залишили ізольоване поняття, як таке, що пов'язане з іншими поняттями на логічному рівні, ніж це виявлено, або ж воно є новим поняттям предметної галузі, поки що не пристосоване до цієї системи понять. Норма є специфічною ознакою будь-якої літературної мови, а вивчення її – одне

з найактуальніших і найскладніших питань сучасної мовознавчої науки. Оскільки українська наукова мова є складовою частиною лексичної системи загальнолітературної мови, то нормування вербальних компонентів тісно пов'язане з нормуванням мови в цілому. Найповніший і, водночас, дещо своєрідний вияв комунікативна функція знаходить у різнотипних культурно-освітніх повідомленнях [10].

Для України проблема мовної локалізації у сфері інформаційних технологій не стільки технічна, навіть не стільки лексикографічна, скільки екзистенційна, бо торкається реального функціонування української мови в усіх сферах людської діяльності. Адже саме через «спілкування» з комп'ютером мовою його мультимедійних засобів відбувається неповторний навчально-виховний процес формування та розвитку майбутнього покоління.

Через запізнілу реакцію філологів міцно осідають жаргонізми та професіоналізми переважно англійського походження. Це так звані англізми, як наприклад: пейджер, експлорер, браузер, гомпейдж, вебсайт, сервер, ГОСТ, габ та багато інших.

Таким чином, соціально-культурна сфера є відкритою системою, а тому всі явища й процеси, що відбуваються в мікро- та макросередовищі, швидко позначаються на її розвитку. Важливою особливістю інформаційно-комунікативних технологій є їхнє проникання в усі без винятку сфери життя та діяльності суспільства, що вимагає від технологій багатоманітності, уміння передбачити напрями розвитку сфери застосування та здатності своєчасно пристосуватися до цих змін, щоб і надалі підвищувати ефективність роботи відповідної сфери культурного життя чи діяльності особистості.

Отже, на сьогодні вкрай необхідно пришвидшувати комп'ютеризацію навчальних закладів та підключення їх до мережі Інтернет, для чого залучати як кошти державного бюджету, так і ресурси компаній сфери інформаційних технологій. Таким чином, шляхами вирішення проблем функціонування соціально-культурних стандартів в умовах формування інформаційно-комунікативної сфери мають стати: збільшення обсягів фінансування бюджетної програми «Національна програма інформатизації»; вжиття органами державної

влади невідкладних заходів щодо формування галузевих програм інформатизації, забезпечення виконання відповідних проектів інформатизації лише в рамках таких програм.

Ідея глобальної культури й глобалізації світових суспільних просторів вочевидь має негативний компонент, пов'язаний як із стереотипізацією поведінки особистостей, що входять у глобальну систему, так і з масифікацією, тобто втягуванням у запрограмовану на певну поведінку безліч людей. Все це, звичайно, руйнує національні культурні цінності країни, яка потрапляє в систему глобальної культури, і підпорядковує її інтересам панівної нації в глобальній системі. Створюваний у наш час глобальний інформаційний світ має

явно виражену прозахідну орієнтацію, де країни почуваються залежними від правил гри у цьому глобальному світі.

Основною небезпекою при цьому виявляється можливість втрати різними культурами своєї індивідуальності, своєї специфіки, що неминуче призведе і до втрати носіями даної культури своєї самобутності, до розмивання культур і внаслідок цього – до втрати надзвичайно важливого для розвитку будь-якої цивілізації чинника різноманітності. Для того, щоб бути сумісною з новими реаліями, вербальна система соціокультурних комунікацій має мати інноваційний характер, іти попереду тих вимог, які суспільство вимагає нині й поставить перед особистістю через кілька років.

Використані джерела

1. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О.В. Зернецька. – К. : Освіта, 1999. – 351 с.
2. Ильенков Э.В. Философия и культура / Э.В. Ильенков. – М. : Политиздат, 1991. – 464 с.
3. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; пер. с англ. ; под науч. ред. О.И. Шкаратана. – М., 2000. – С. 27.
4. Ковальчук Т.Т. Сучасний інформаційний ринок (концептуально-пізнавальний контекст) / Т.Т. Ковальчук, І.Ю. Марко, Є.І. Марко. – К. : Знання, 2011. – 255 с.
5. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / Ю. Тищенко, П. Байор, М. Товт, С. Горобчишина ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К. : Агентство «Україна», 2010. – 148 с.
6. Кочетов А.Н. Влияние Интернета на развитие общества // Информационное общество / А.Н. Кочетов. – 1999. – № 5. – С. 43-48.
7. Масова комунікація : підручник / А.З. Москаленко, Л.В. Губерський, В.Ф. Іванов, В.А. Вергун. – К. : Либідь, 1997. – 216 с.
8. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Т. 1: У полоні Платонових чар / К. Поппер ; пер. з англ. – К. : Основи, 1994. – 446 с.
9. Хабермас Ю. Комунікативна дія і дискурс / Ю. Хабермас // Ситниченко Л. Першоджерела комунікативної філософії. – К. : Либідь, 1996. – С. 84-90.
10. Пшенична Л. Термінологічний аналіз: Позначування та виозначування / Л. Пшенична, Н. Шишкіна // Проблеми української термінології. – 2004. – № 503. – С. 48-52.
11. Райда К.Ю. Історико-філософське дослідження постекзистенціалістського мислення : навч. посіб. / К.Ю. Райда ; за ред. І. Надольного. – К. : Укр. центр духовної культури, 1998. – 216 с. – 2004. – № 3. – С. 110-124.
12. Тапскотт Дон. Електронно-цифрове общество: плюсы и минусы эпохи сетевого интеллекта / Дон Тапскотт. – К. : INT Пресс; М. : Рефл-бук, 1999. – 403 с.
13. Чернець В.Г. Культура як засіб соціалізації особистості / В.Г. Чернець. – К., 1995. – С. 73-77.
14. Чернець В.Г. Українська культура у контексті світової цивілізації / В.Г. Чернець. – К. : КДІК Мін. культури України, 1993. – 7 с.

References

1. Zernetska, O. V. (1999). Global development of mass communication and international affairs. Kyiv: Osvita [in Ukrainian].
2. Ylienkov, E. V. (1991). Philosophy and culture. Moscow: Polytyzdat [in Russian].

3. Kastels, M. (2000). Informational epoch: economics, society and culture. O.Y. Shkaratana (Ed.). Moscow [in Russian].
4. Kovalchuk, T. T. (2011). Modern informational market (conceptual-cognitive context). I.Iu. Marko, Ie.I. Marko. Kyiv: Znannia [in Ukrainian].
5. Tyshchenko, Iu., Baior, P., Tovt, M., Horobchysyna, S. (2010). Models of political communication: political parties and civil society. Kyiv: Ahentstvo «Ukraina» [in Ukrainian].
6. Kochetov, A.N. (1999). Internet's influence on the development of a society. Ynformatsyonnoe obshchestvo, 5,43-48.
7. Moskalenko, A. Z., Huberskyi, L. V., Ivanov, V. F., Verhun, V. A. (1997). Mass communication. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].
8. Popper, K. (1994). Opened society and its enemies. Part I.: In the slave of the Platoon magic. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].
9. Habermas, J. (1996). Communicative act and discourse. Original texts of communicative philosophy. Sytnychenko L. (Ed.). Kyiv: Lybid [in Ukrainian].
10. Pshenychna, L. & Shyshkina, N. (2004). Terminological analysis: Marking and definition. Problemy ukrainskoi terminolohii, 503, 48-52 [in Ukrainian].
11. Raida, K. Yu. (1998). Historic-philosophical researches of post-existential thinking. I. Nadolnui (Ed.). Kyiv: Ukr. tsentr dukhovnoi kultury [in Ukrainian].
12. Tapskott, Don. (1999). Electric-media society: advantages and disadvantages of the net mind. Kyiv: INT Press [in Russian].
13. Chernets, V.H. (1995). Culture as a method of the personality's socialization. Kyiv [in Ukrainian].
14. Chernets, V.H. (1993). Ukrainian culture in the context of the world civilization. Kyiv: KDIK Min-kulturu Ukrainy [in Ukrainian].

УДК: 82-7-92:[741.5+77.03/.08](045)

Н.І. Зикун

СИНКРЕТИЧНІСТЬ САТИРИЧНИХ ЗОБРАЖАЛЬНИХ ЖАНРІВ ПУБЛІЦИСТИКИ

Простежується еволюція підходів до оцінювання значення візуальних засобів у журналістиці. Уточнюється розуміння поняття «зображальний жанр публіцистики», з'ясовуються формально-змістові та функціональні характеристики зображальних сатиричних жанрів. Доводиться доцільність виокремлення в групі сатиричних жанрів підгрупи зображальних сатиричних жанрів, неоднорідних за засобами творення сатиричного образу.

Ключові слова: зображальний сатиричний жанр публіцистики; графічні зображальні сатиричні жанри; фотографічні зображальні сатиричні жанри.

Н.І. Зикун

СИНКРЕТИЧНОСТЬ САТИРИЧЕСКИХ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНЫХ ЖАНРОВ ПУБЛИЦИСТИКИ

Прслеживается эволюция подходов к оценке значения визуальных средств в журналистике. Уточняется понимание понятия «изобразительный жанр публицистики», выясняются формально-содержательные и функциональные характеристики изобразительных сатирических жанров. Аргументируется целесообразность выделения в группе сатирических жанров подгруппы изобразительных сатирических жанров, неоднородных по средствам создания сатирического образа.

Ключевые слова: изобразительный сатирический жанр публицистики; графические изобразительные сатирические жанры; фотографические изобразительные сатирические жанры.